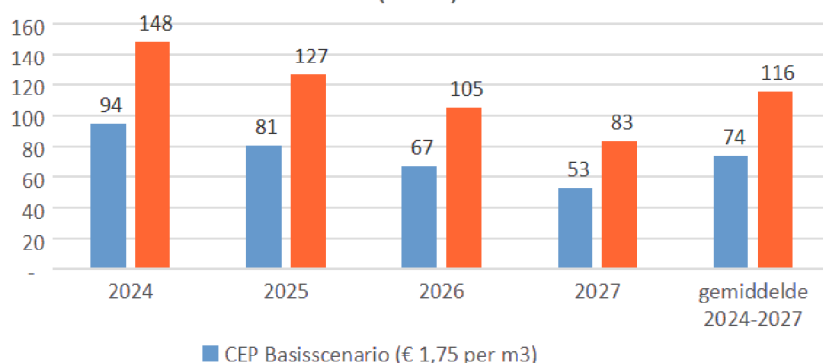


	verduurzamen (en daarmee de huurkorting ongedaan te maken), hebben we weinig zicht op de mogelijkheden voor individuele corporaties om de verduurzaming naar voren te halen. Een extra compensatie met het oog op versnelling van de NPA kan maar voor een beperkte versnelling zorgen, daar de problemen met het versnellen vooral te maken hebben met de uitvoering (tekorten arbeidsmarkt). Versnelling zou eventueel nog gerealiseerd kunnen worden via de 'werkwijze geïndustrialiseerde aanpak', waarvoor tevens een fiche in de lijn is. Om de redenen van beperkte mogelijkheden tot versnelling, ligt het ook niet voor de hand om (bestaande) subsidieregeling via RVO te intensiveren. Er kan ook nog een negatief bijkomend effect ontstaan doordat geplande verduurzaming die al financieel gedekt is via afschaffing van de verhuurderheffing ook voor subsidie in aanmerking komt maar niet versneld wordt.												
Inkomenseffect en armoederaming	Huishoudens wonende in een woning met een E, F of G label in eigendom van een woningcorporatie ontvangen in het basisscenario de volgende huurkorting (prijsspeil 2023): • E: 30,41 euro per maand • F: 51,66 euro per maand • G: 63,74 euro per maand • Gemiddeld €39 euro per maand Echter, omdat de huurtoeslag ook afneemt daalt de netto huur met gemiddeld €23. Voor ongeveer 24 duizend huishoudens die een huurverlaging krijgen heeft de huurverlaging geen effect op de netto huur. Zij huren een woning onder de kwaliteitskortingsgrens en ontvangen huurtoeslag. Door de kwaliteitskorting van 100% wordt de volledige huurverlaging in mindering gebracht op de huurtoeslag. De onderstaande tabel toont het effect van de huurverlaging op het besteedbaar inkomen. Dit betreft alleen de huishoudens die een huurverlaging krijgen (circa 225.000 huishoudens). <table border="1"> <thead> <tr> <th>Effect op het besteedbaar inkomen</th><th>Aandeel huishoudens</th></tr> </thead> <tbody> <tr> <td>0% tot 1%</td><td>53%</td></tr> <tr> <td>1% tot 2%</td><td>30%</td></tr> <tr> <td>2% tot 5%</td><td>16%</td></tr> <tr> <td>> 5%</td><td>1%</td></tr> <tr> <td>Mediaan inkomenseffect huishoudens met effect</td><td>0,9%</td></tr> </tbody> </table> • De huurverlaging loopt in de armoederaming van het CPB via het effect van de cpi op de armoedegrens. Daarom werkt het effect op de armoederaming niet via de hoogte van het besteedbaar inkomen van individuele huishoudens. De maatregel verlaagt de cpi en daarmee de armoedegrens²⁴, waardoor voor meer huishoudens hun besteedbaar inkomen boven dit criterium ligt en zij dus niet meer meetellen als huishouden in armoede. Maar het effect is door het geringe budgettaire beslag zeer klein. • Dat laat onverlet dat deze zeer gerichte maatregel hurende huishoudens in een corporatiewoning met een slecht energielabel in grote mate helpt.	Effect op het besteedbaar inkomen	Aandeel huishoudens	0% tot 1%	53%	1% tot 2%	30%	2% tot 5%	16%	> 5%	1%	Mediaan inkomenseffect huishoudens met effect	0,9%
Effect op het besteedbaar inkomen	Aandeel huishoudens												
0% tot 1%	53%												
1% tot 2%	30%												
2% tot 5%	16%												
> 5%	1%												
Mediaan inkomenseffect huishoudens met effect	0,9%												

²⁴ Het budgettaire beslag van deze maatregel is omgezet in een effect op de cpi omdat het een maatregel betreft, die de bestedingen van huishoudens verlaagt. Hierdoor daalt de cpi. Vervolgens wordt het 'Niet veel, maar toereikend'-criterium in de armoederaming met deze lagere cpi geïndexeerd.

	Effect op armoederaming in basisscenario			
	X 1.000	2023	2024 basispad	Armoedereductie in 2024 door maatregel in dit fiche
	Huishoudens	401	537	0
	Personen	813	992	0
	Kinderen	200	229	0
Budgettair effect	Gedacht kan worden aan een huurkorting ter grootte van het extra gasverbruik ten opzichte van een D-label woning. Rekening houdende met een gasprijs van € 1,75 per m3 betekent dit een netto huurkorting per maand van € 10,64 tot € 22,31, zie onderstaande tabel. Bij een strenge winter met een gasprijs van € 2,75 per m3 kan de netto huurkorting oplopen tot € 16,73 - € 35,07 per maand.			
	Voor huurders die in aanmerking komen voor huurtoeslag geldt dat zij door de huurkorting minder huurtoeslag gaan ontvangen, waardoor deze huurders er per saldo maar gedeeltelijk op vooruitgaan. Indien het prijsplafond wordt afgeschaft en deze huishoudens middels deze maatregel willen helpen zullen we daarom de huurkorting (en compensatie aan corporaties) moeten verhogen, zodat voor deze huishoudens ook het daadwerkelijke extra gasverbruik als gevolg van het hebben van een slecht label wordt gecompenseerd. Om huurders met een huurprijs boven de kwaliteitskortingsgrens en met huurtoeslag voor de vermindering van hun huurtoeslag te compenseren zal de huurkorting in het basisscenario verhoogd moeten worden tot € 30,41 - € 63,74 per maand. In geval van het scenario met een strenge winter loopt de huurkorting op tot € 47,80 - € 100,19.			
	CEP Basisscenario			
	Huurkorting per maand	Extra gas m3		Zonder HT Met HT
	E	73	€ 10,64	€ 30,41
	F	124	€ 18,08	€ 51,66
	G	153	€ 22,31	€ 63,74
	CEP Strenge winter scenario			
	Huurkorting per maand	Extra gas m3		Zonder HT Met HT
	E	73	€ 16,73	€ 47,80
	F	124	€ 28,42	€ 81,20
	G	153	€ 35,07	€ 100,19
	<i>Tabel: bedrag huurkorting per maand (prijspeil 2023) bij een consumenten gasprijs van € 1,75 en € 2,75 per m3</i>			
	De huurkorting kost de corporaties in het basisscenario, er van uit gaande dat zij alle huurders compenseren voor het verlies aan huurtoeslag, in de periode 2024-2027 gemiddeld € 74 mln. per jaar (constante prijzen), zie onderstaande figuur. Er is een inverteffect op de HT van ongeveer € 48 mln. per jaar.			
	Indien wordt gerekend met een consumenten gasprijs van € 2,75 per m3 dan kost de huurkorting corporaties gemiddeld € 116 mln.			

Scenario's huurkorting EFG-labels (mln.)



Figuur: verwachte kosten van de huurkorting voor corporaties

In constante prijzen 2023 (x mln.)

	2024	2025	2026	2027	2028	Struc
1,75 m3	94	81	67	53	39	0
2,75 m3	148	127	105	83	62	0

Dekking

- Er zijn twee mogelijkheden van dekking via lastenverlichting:
 - Nieuwe investeringsaftrek voor verduurzaming
 - Het opzetten van een soortgelijke regeling als de Energie-Investeringsaftrek (EIA).
- Een nieuwe aanvullende 'investeringsaftrek verduurzaming van woningen' van de fiscale winst is (na implementatie) de meest eenvoudige manier in de uitvoering voor woningcorporaties. Aan de investeringsaftrek kunnen voorwaarden worden verbonden om de omvang aan te laten sluiten op de kosten van het verlagen van de huren, zoals alleen aftrek voor E, F en G woningen, een gedeeltelijke aftrek, type verduurzaming en duur van de aftrek.
- Naast corporaties kunnen ook particuliere verhuurders in de Vpb (en IB-ondernemers) gebruikmaken van de investeringsaftrek. Dit geeft hun ook een prikkel om te verduurzamen. Particuliere verhuurders in box 3 kunnen geen gebruik maken van de aftrekpost omdat zij geen ondernemer zijn.
- Naast het introduceren van een investeringsaftrek voor verduurzaming is het opzetten van een soortgelijke regeling als de Energie-Investeringsaftrek (EIA) een mogelijkheid. Er kan niet worden aangesloten bij de EIA omdat deze nu niet onder het staatssteun kader valt en het onderbrengen van deze maatregel kan betekenen dat de gehele EIA onder de staatssteunregels komt te vallen.
- Met RVO kan worden gekeken of een nieuwe soortgelijke regeling kan worden opgesteld (fiscaal of niet fiscaal) die gericht is op het compenseren van de huurkorting via verduurzaming.
- Het is nog onzeker of dit mogelijk is en welke uitvoeringsaspecten (zowel bij RVO als bij de corporaties) hieraan verbonden zijn.
- Een nadeel is dat de regeling inherent een plafond zal bevatten waardoor er mogelijk een ongelijke verdeling tussen de corporaties kan plaatsvinden, dat kan ertoe leiden dat de sector niet wil meewerken.
- De Belastingdienst zal een uitvoeringstoets moeten doen op de uitvoerbaarheid van deze maatregelen, waarbij ook de gevolgen

	voor de IV-portefeuille in kaart moet worden gebracht. • Uit een eerste weging van de gevolgen voor de IV-portefeuille blijkt dat een soortgelijke regeling als de EIA slechts een beperkte impact op de IV van de Belastingdienst zal hebben (of geen, indien er niet wordt gefiscaliseerd), terwijl een nieuwe investeringsaftrek voor verduurzaming een middelgrote of grote IV impact zal hebben (afhankelijk van de vormgeving van deze maatregel). De IV portfolio van de Vpb is overvol en dit vraagt om een afweging of een nieuwe investeringsaftrek past in het portfolio. • Mogelijk is er sprake van staatssteun, indien dat wel het geval is bieden bestaande vrijstellingen hoogstwaarschijnlijk voldoende mogelijkheden om te spreken van toegestane staatssteun (de zogenaamde AGVV en eventueel de DAEB-vrijstelling). Indien dekking via investeringsaftrek loopt, kan bij een eventuele mismatch in kosten en dekking worden gekeken naar aanvullende verduurzamingsmaatregelen, zoals het plaatsen van zonnepanelen op sociale huurwoningen. • De budgettaire consequenties van de dekkingsmaatregelen moeten nog in kaart worden gebracht. • Tot slot wordt opgemerkt dat bij nieuwe fiscale regelingen het streven is om een zorgvuldige afweging te maken ten opzichte van andere beleidsinstrumenten en de noodzaak tot overheidsingrijpen. Het toetsingskader fiscale regelingen vormt hierbij de leidraad. Alleen indien alle vragen van het toetsingskader bevestigend en bevredigend kunnen worden beantwoord, komt een fiscale regeling aan de orde.
--	---

Overnemen energierekening door corporaties	
Wergroep 6	Ondersteuning huurders
Overnemen energierekening door corporaties	
	• Huurders in E, F en G-label woningen hebben een hoger gasgebruik en worden in 2024 daardoor extra geraakt indien het prijsplafond wordt opgeheven. Voor verhuurders zijn er op dit moment weinig prikkels om hun verhuurde woningen te verduurzamen, dit gaat ten koste van de energierekening van huurders in woningen met slechte labels. • Er zijn twee opties mogelijk om corporaties de energierekening van hun huurders over te laten nemen: 1. Corporaties nemen de energierekening en het contract over van hun huurders 2. Huurders dienen hun energierekening in bij de corporatie • In beide opties betalen huurders (tot een bepaalde hoeveelheid) een vaste prijs voor gas en elektra (per gebruikseenheid). Door het Rijk wordt, via de woningcorporaties, het verschil gecompenseerd tussen de vaste prijs van huurders en de daadwerkelijke tarieven van energiemaatschappij • In optie 1 betalen de corporaties de energiemaatschappij, en int de corporatie bij de huurder (eigen bijdrage) en het Rijk. • In optie 2 dient de huurder de rekening in bij de corporatie, de corporatie int bij het Rijk en compenseert de huurder. • Beide opties hebben een positief effect op de koopkracht van de huurder. Deze gaat voor een bepaalde hoeveelheid een vast tarief betalen.
Uitvoeringsaspecten	• Het is niet mogelijk om deze regeling ook toe te passen op particuliere sociale huur. Particuliere verhuurders dwingen de energierekening over te nemen, zonder compensatie, stuit op het eigendomsrecht uit het EVRM. Een compensatieregeling is niet uitvoerbaar gezien er 13.000 particuliere verhuurders zijn en er geen gegevens zijn over welke huishoudens een gereguleerd huurcontract hebben. • Dit indirecte onderscheid is recentelijk nog aan de orde geweest in het parlement bij de behandeling van het

	wetsvoorstel Huurverlaging 2023 voor huurders met een lager inkomen. Het is voor de uitvoering van dat wetsvoorstel uitgebreid onderzocht, maar het bleek niet mogelijk. Politiek gezien is bij dat voorstel besloten dat 'iets' (alleen huren bij corporaties verlagen) beter is dan 'niets'. • Afhankelijk van de gekozen doelgroep (zie beleidsmatige effecten) treden uitvoeringsproblemen op rondom de toetsing op basis van inkomen. • De maatregel kan niet gefinancierd worden via een lastenverlichting bij corporaties, omdat dat betekent dat corporaties worden blootgesteld aan de energiemarkt. Zij krijgen dan immers een vaste lastenverlichting terwijl de energieprijs kan stijgen en zij verplicht zijn de huurder te compenseren. Dit valt ver buiten de volkshuisvestelijke taak en brengt systeemrisico's met zich mee. • Corporaties zouden daarom gecompenseerd moeten worden via een subsidie. • Op dit moment is er geen bestaande geldstroom van het Rijk, via een uitvoeringsorganisatie, naar corporaties voor de compensatie van het verschil tussen het werkelijke en vaste tarief (zowel optie 1 als 2). • Corporaties hebben op dit moment geen bestaande administratieve processen voor uitbetalingen aan huurders (optie 2) waarbij op aangesloten kan worden, corporaties hebben alleen systemen voor inningen. • Beide opties vereisen voorfinanciering van de energienota door corporaties omdat de huurder of energiemaatschappij elke maand betaald moet worden. Bij corporaties met weinig eigen vermogen, kan dit tot (tijdelijke) financieringsproblemen leiden. • Met name hierin voorzien wij uitvoeringsproblemen, omdat het hier gaat om nieuwe stromen waarbij elke maand ingediend (door corporatie en in optie 2 ook de huurder), verwerkt, gecontroleerd en betaald moet worden. • Bij het compenseren van verlaging van de huurkorting via een subsidie is deze impact minder hoog, er ontstaat wel een nieuwe betaalrelatie Rijk – corporatie, maar anders dan in deze optie, geen nieuwe relatie huurder – corporatie.
Juridische aspecten	• Corporaties hebben op dit moment geen inzage in het energiecontract noch het energieverbruik van hun huurders. Om dit te kunnen realiseren wordt waarschijnlijk tegen privacywetgeving aangelopen. • In het geval van overname van het energiecontract (optie 1) dienen bestaande energiecontracten tussen de huurder en energiemaatschappij moeten worden ontbonden, omdat de corporatie de contractspartij zou moeten worden. • Er dient nog nader onderzocht te worden in hoeverre het corporaties op basis van de Woningwet is toegestaan de energierekening van hun huurders te voldoen.
<i>Effecten</i>	
Beleidsmatige effecten	<i>Relatie bestaande afspraken</i> • Het overnemen van de energierekening betekent minder inkomsten/eigen vermogen voor corporaties. In de Nationale Prestatieafspraken (hierna: NPA) is voor 119 miljard euro aan investeringen door de corporatiesector afgesproken. Hiermee is zowel de investeringsruimte die is ontstaan door de afschaffing van de verhuurderheffing en bestaande investeringsruimte

benut. Vanwege gestegen kosten en rente wordt op dit moment de financiële haalbaarheid van de afspraken opnieuw doorgerekend. We verwachten dat de afspraken financieel niet meer haalbaar zijn. Om de bestaande investeringsopgaven voor de verduurzaming van corporatiewoningen niet te laten vertragen is compensatie voor beide opties noodzakelijk.

Doelgroep

- Corporaties verhuren ongeveer 2,3 miljoen sociale huurwoningen. Volgens TNO zijn er ongeveer 400.000 huishoudens met energiearmoede in corporatiewoningen.
- Als de corporaties voor alle sociale huurwoningen de rekening overnemen worden dus ongeveer 1,9 miljoen huishoudens gecompenseerd waar, op basis van het TNO rapport, geen noodzaak toe is.
- Om te bereiken dat alleen de huishoudens met energiearmoede worden gecompenseerd kunnen twee keuzes (al dan niet gecombineerd) worden gemaakt.
- Het systeem kan alleen op E, F en G woningen van toepassing worden verklaard. Dit heeft echter als ongewenst gevolg dat de verduurzaming kan worden vertraagd omdat huurders nog minder prikkel dan bij huurkorting hebben om in te stemmen met de verduurzaming. De corporatie neemt immers het risico op (een stijging van) de energierekening over.
- Een andere manier om de doelgroep te beperken is via het inkomen, corporaties dienen dan (met een reguliere interval) over (indicies van) inkomensgegevens van hun huurders te beschikken (het huishoudinkomen).
- Corporaties hebben op dit moment geen inkomensgegevens van hun huurders en mogen deze ook niet voor dit doel ontvangen.
- Om corporaties een inkomenscategorieverklaring te verstrekken op basis van het opgetelde inkomen van de bewoners op adressen die de corporatie aanlevert, zal de Belastingdienst (BD) een additionele niet-fiscale taak moeten uitvoeren (zoals gebeurt bij de inkomensafhankelijke huurverhoging, al betreft dat geen periodieke verstrekking), die in wet verankerd moet worden. Dit vergt een niet-fiscale takenstoets en een uitvoeringstoets voor de maakbaarheid en haalbaarheid.
- De haalbaarheid voor 1 januari 2024 is volgens de Belastingdienst niet realistisch.
- Om een grootschalige uitwisseling van inkomensgegevens van alle corporatieshuurders te voorkomen kan er voor worden gekozen om het systeem alleen van toepassing te verklaren op huishoudens in woningen (+/- 225.000) met een E, F of G label. De groep wordt zo beperkt, maar vergt dus veel administratieve handelingen, waarbij de prikkel verdwijnt om in te stemmen met verduurzamen.
- Verhuurders hebben weinig prikkels om hun huurwoningen te verduurzamen, omdat zij zelf niet de energierekening betalen. Deze maatregel heeft hier geen effect op, omdat er vanuit wordt gegaan dat de corporatie alleen de daadwerkelijke gemaakte compensatie krijgt vergoed (ivm staatssteun).
- Afhankelijk van de vormgeving kan een deel van de prikkel tot energiebesparing bij de huurder volledig wegvallen.

Inkomenseffect en armoederaming

Huurders in een E, F of G label woningen betalen voor het standaard verbruik van hun woning maximaal het tarief van het huidige energieplafond. De kosten boven het prijsplafond worden overgenomen door de corporatie.

T.a.v. van het overnemen van de gasrekening wordt de huurder als volgt gecompenseerd (bedragen per jaar):

Label	Gasverbruik	1,75 m3	2,75 m3
E	1.222	€ 367	€ 1.589
F	1.273	€ 382	€ 1.655
G	1.302	€ 391	€ 1.693

Effect op besteedbaar inkomen	Aandeel van huishoudens met overname rekening
0% tot 1%	13%
1% tot 2%	53%
2% tot 5%	32%
> 5%	1%
Mediaan inkomenseffect huishoudens met effect	1,7%

- Deze maatregel loopt in de armoederaming van het CPB via het effect van de cpi op de armoedegrens. Daarom werkt het effect op de armoederaming niet via de hoogte van het besteedbaar inkomen van individuele huishoudens. De maatregel verlaagt de cpi en daarmee de armoedegrens²⁵, waardoor voor meer huishoudens hun besteedbaar inkomen boven dit criterium ligt en zij dus niet meer meetellen als huishouden in armoede. Maar het effect is door het geringe budgettaire beslag zeer klein.
- Dat laat onverlet dat deze zeer gerichte maatregel hurende huishoudens in een corporatiewoning in grote mate helpt.

Effect op armoederaming in basisscenario

X 1.000	2023	2024 basispad	Armoedereductie in 2024 door maatregel in dit fiche
Huishoudens	401	537	0
Personen	813	992	0
Kinderen	200	229	0

Budgettaire effect

In constante prijzen 2023 (x mln.)

Kosten overname gasrekening boven de huidige prijs van het prijsplafond dat de huurder zelf moet betalen (1,45 per m3)

	2024	2025	2026	2027	2028	Struc
€ 1,75 p. m3	66	56	47	37	27	0
€ 2,75 p. m3	286	244	202	161	119	0

PM: Hierbij is geen rekening gehouden met de kosten die de corporaties en het Rijk maken bij de uitvoering van de regeling. Voor de corporaties ligt het voor de hand om te compenseren voor de uitvoeringskosten. Met name bij een lage gasprijs zullen die relatief hoog zijn ten opzichte van het bedrag dat de huurder krijgt gecompenseerd.

²⁵ Het budgettaire beslag van deze maatregel is omgezet in een effect op de cpi omdat het een maatregel betreft, die de bestedingen van huishoudens verlaagt. Hierdoor daalt de cpi. Vervolgens wordt het 'Niet veel, maar toereikend'-criterium in de armoederaming met deze lagere cpi geïndexeerd.

Juridische aandachtspunten inkomensgegevensdeling

Auteur: DJZ, afgestemd met AFEP, DGBD, DGFZ en IRF

Aanleiding

In het kader van de transitiestrategie energie ligt de vraag voor of het delen van inkomensgegevens van de Belastingdienst mogelijk is. Deze inkomensgegevens zouden gedeeld worden met bijvoorbeeld energiebedrijven ten behoeve van de uitvoering van het sociaal tarief of woningbouwcorporatie voor de uitvoering van een inkomensafhankelijke huurverlaging/overnemen van de energierekening.

Kern

- Het delen van inkomensgegevens is momenteel niet mogelijk:
 1. De fiscale geheimhoudingsplicht staat aan verstrekking in de weg; en
 2. De inkomensgegevens zijn oorspronkelijk voor een ander doel verzameld (belastingheffing) en mogen niet zonder wettelijke grondslag voor een ander doel worden gebruikt.
- Dit kan worden opgelost met wetgeving. Goede onderbouwing van deze wetgeving is evenwel zeer lastig gelet op de eisen die onder meer voortvloeien uit privacywetgeving en lijkt op basis van de ons beschikbare informatie niet haalbaar.
- Het creëren van een wettelijke grondslag voor 1 januari 2024 is, ongeacht de inhoudelijke bezwaren, zeer ambitieus.
- DJZ acht het delen van inkomensgegevens ten behoeve van het uitvoeren van een sociaal tarief met de nu bekende informatie niet in verhouding tot het daarmee beoogde doel. Dit wordt hieronder nader toegelicht.

Toelichting

Fiscale geheimhoudingsplicht

Voor gegevens die zijn verkregen in het kader van de uitvoering van de belastingwetgeving geldt een strikte geheimhoudingsplicht. Deze gegevens mogen dus niet gebruikt worden voor andere doeleinden dan de uitvoering van de belastingwet of voor de invordering van enige rijksbelasting. Hiervan kan evenwel onder meer bij wet worden afgeweken. Het is in principe een beleidsmatige en politieke keuze om al dan niet de geheimhoudingsplicht te doorbreken.

Het delen van inkomensgegevens is voor de Belastingdienst een niet-fiscale taak. Vanaf 2020 geldt voor het toevoegen van een nieuwe niet-fiscale taak het principe 'nee, tenzij...'. Een niet-fiscale taak kan enkel aan het takenpakket van de Belastingdienst worden toegevoegd wanneer de Belastingdienst ten behoeve van haar kerntaak beschikt over unieke data, kennis of (ICT-) infrastructuur. Sinds dit jaar geldt voor het toevoegen van een nieuwe verstrekking van gegevens in aanvulling op het afwegingskader een apart Kader Verstrekkingen. Dit kader dient om de details van het verzoek eerder in kaart te brengen en om te toetsen aan de noodzakelijkheid en evenredigheid van de verstrekking.

Een van de vragen uit het Kader Verstrekkingen is of de ontvangende partij een publieke taak of wettelijke verplichting in het kader van een publiek belang heeft. Met dit kader is het staande beleid geformaliseerd dat geen gegevens worden verstrekt door de Belastingdienst aan commerciële partijen. Hiervan kan slechts in zeer uitzonderlijke situaties worden afgeweken.

Indien toch inkomensgegevens gedeeld zouden worden met energiebedrijven, dan worden hiermee ook (potentieel) persoonsgegevens gedeeld. Daarom moet ook worden voldaan aan onder meer de eisen van de AVG en artikel 8 van het EVRM. Hieronder zal daar nader op in worden gegaan in het kader van de doelbinding.

Doelbinding

Inkomensgegevens van de Belastingdienst betreffen persoonsgegevens die oorspronkelijk voor een ander doel zijn verzameld dan waarvoor deze zullen worden verwerkt ten behoeve van het sociaal

tarief. Dit betekent dat een wettelijke grondslag noodzakelijk is om de gegevens te kunnen verstrekken. Deze grondslag zal moeten beantwoorden aan een doelstelling van algemeen belang en ook in een evenredige verhouding staan met die doelstelling. Als doelstelling van algemeen belang kan hier het bestrijden van energiearmoede worden aangemerkt.

Beoordeeld zal moeten worden of de verdere verwerking van deze gegevens verenigbaar is met het oorspronkelijke doel waarvoor deze zijn verzameld. Hier speelt een rol dat de inkomensgegevens aan de Belastingdienst verplicht en vertrouwelijk zijn verstrekt. De burger mag er dan ook van uitgaan dat deze gegevens niet, zonder wettelijke basis, buiten de Belastingdienst, laat staan buiten de overheid worden gedeeld. Verder dient te worden beoordeeld of de gegevensverstrekking in verhouding staat tot het doel dat ermee wordt beoogd. Vaststaat dat met het delen van inkomensgegevens zowel binnen als buiten de overheid een behoorlijke inbreuk maakt op de persoonlijke levenssfeer van burgers. Inkomensgegevens zijn gevoelige persoonsgegevens en daarvoor geldt een hoog beschermingsniveau. De maatregel richt zich bovendien op de kwetsbaarste groepen in de samenleving. Zelfs in de lichtste variant waarbij er alleen 'vinkjes' worden gedeeld met energiemaatschappijen worden er gevoelige persoonsgegevens gedeeld over deze kwetsbare groepen met commerciële en externe partijen. Deze partijen beschikken normaal niet over deze gegevens en kunnen daar potentieel naar handelen in bijvoorbeeld invorderingstrajecten of het al dan niet doen van commerciële aanbiedingen.

Daarnaast speelt in de proportionaliteitsvraag mee of het middel passend is om de doelstelling te bereiken. Blijkens de opmerkingen van de Belastingdienst zijn de inkomensgegevens waar de Belastingdienst de beschikking over heeft niet goed geschikt om op adresniveau vast te stellen of sprake kan zijn van energiearmoede. De door de Belastingdienst vastgestelde inkomensgegevens zijn altijd gegevens uit het verleden, doordat het inkomen ten behoeve van de belastingheffing achteraf wordt vastgesteld. Een groot deel van de inkomens wordt vastgesteld direct na het fiscale jaar. Voor een deel van de populatie, 2 tot 2,5 miljoen belastingplichtigen, wordt dit in het tweede of derde jaar na afloop van het fiscale jaar vastgesteld. Ook is aangegeven dat de matching tussen contractant op een adres en het inkomen op een adres ingewikkeld is en in sommige gevallen zelfs onmogelijk. Dit is onafhankelijk van welke (uitvoerings)organisatie de matching gaat uitvoeren.

Voorts liggen er ook nog enkele andere mogelijkheden voor de hand voor het bestrijden van energiearmoede. Als het gaat om de kwetsbaarste groepen kan bijvoorbeeld worden gedacht aan de bijstand.

In het geval er een concreet wetsvoorstel is zal ook de AP zich expliciet uitlaten over de conformiteit van de maatregel met privacywetgeving. Hetzelfde geldt voor de Raad van State. De ervaring leert dat de Raad van State ook zeer kritisch kijkt naar doel en noodzaak als het gaat om gegevensdeling.



**HEDEN
TER ADVISERING**

Aan

de minister

de staatssecretaris van Financiën – Fiscaliteit en Belastingdienst

Directie Algemene
Financiële en Economische
Politiek

nota

Annotatie Politieke Vierhoek 18 april

Persoonsgegevens

Aanleiding

Op dinsdag 18 april vindt er een politieke vierhoek plaats om 10.45. De volgende punten staan op de agenda:

1. Kamerbrief uitkomsten inventarisatie afbouwstrategie
2. Nieuwe brief box 3
3. IBO Klimaat update

Datum

17 april 2023

Notanummer

2023-0000099239

Bijlagen

geen

1. Kamerbrief uitkomsten inventarisatie afbouwstrategie

Spreektekst

- De afgelopen maanden is ambtelijk onderzocht hoe de huidige steunmaatregelen voor de hoge energieprijzen afgebouwd kunnen worden zonder dat hierbij groepen huishoudens 'door het ijs zakken'. Vorige maand is in de vierhoek besloten welke maatregelen nu alvast klaargezet gaan worden omdat ze een langere voorbereidingstijd nodig hebben. In augustus vindt dan voor het geheel aan maatregelen besluitvorming over welke maatregelen worden ingezet en de maatvoering plaats.
- Middels deze Kamerbrief wordt de Kamer op de hoogte gesteld van de uitkomsten van de inventarisatie van de afgelopen maanden. De brief wordt ondertekend door MFIN, MSZW, MEZK, MAPP, MKE, MVRO, Stas F&B, en Stas T&D. Door communicatie FIN wordt een nieuwsbericht voorbereid, in afstemming met de afdelingen communicatie van de overige bewindspersonen.

Advies bij beslispunt 1

- Beslispunt: Stemt u in met de voorliggende Kamerbrief?
Advies: U kunt instemmen.

Verwachte inbreng BZK

- Ambtelijk BZK heeft aangegeven dat de maatregel 'huurkorting voor huurders in corporatiewoningen met slechte energielabels' verder uitgezocht moet worden. Er bestaat onduidelijkheid over wanneer besluitvorming uiterlijk moet plaatsvinden om de maatregel per 1 jan 2024 te kunnen doorvoeren. Bovendien moet de mogelijke vormgeving van compensatie aan corporaties (via lasten of uitgavenkant) verder worden uitgewerkt. Eventueel wordt dit onderwerp geagendeerd in de politieke vierhoek in mei.
- U kunt MVRO erop wijzen dat voordat de maatregel van huurkorting verder wordt uitgewerkt, eerst duidelijkheid nodig is over de termijn die

woningcorporaties administratief gezien nodig hebben om de huurkorting te kunnen invoeren. Dit is noodzakelijk voor het moment van besluitvorming. Er moet een zwaarwegende reden zijn om besluitvorming eerder dan in augustus, tegelijkertijd met besluitvorming over alle maatregelen in dit traject, te laten plaatsvinden.

2. Nieuwe brief box 3

Lopende onderhandelingen

3. IBO Klimaat update

- Tijdens de vierhoek wordt naar verwachting de klimaatbesluitvorming geagendeerd. Dit vanwege de beprijzingsmaatregelen in het klimaatpakket en daarmee de link met de bredere lastenbesluitvorming.
- Momenteel wordt gewerkt aan een notitie waarin het gezamenlijke voorstel voor een klimaatpakket vanuit EZK en FIN wordt beschreven. Deze notitie zal zowel in de MCKE als de vierhoek worden voorgelegd.

- De advisering bij deze notitie ontvangt u bij de advisering MCKE.

Toelichting per agendapunt

1. Kamerbrief uitkomsten inventarisatie afbouwstrategie
 - Naar aanleiding van de vorige Kamerbrief van 22 februari 2023 heeft de Tweede Kamer in een schriftelijk overleg vragen gesteld. De beantwoording van deze vragen zal tegelijkertijd met de Kamerbrief worden verzonden. De beantwoording ligt niet voor in deze politieke vierhoek en zal via de lijn ter goedkeuring aan u worden voorgelegd.
2. Nieuwe brief box 3
3. IBO Klimaat update

Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

Niet van toepassing.



AGENDA

Vergadering te houden op dinsdag 18 april 2023
in de Trêveszaal van het ministerie van Algemene Zaken,
aan te vangen 's morgens om 11:45 uur

1. Kamerbrief uitkomsten inventarisatie afbouwstrategie o
2. Nieuwe brief box 3 o
3. IBO Klimaat update o

- x stukken zijn rondgezonden
- o stukken worden rondgezonden
- stukken zijn in de samenwerkingsruimte geplaatst
- = geen stukken